

SỰ CẦN THIẾT VẬN DỤNG NGHỊ QUYẾT TRUNG ƯƠNG 4 (KHÓA XI) VÀO NGHIÊN CỨU, DẠY HỌC TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ ĐẠO ĐỨC

HOÀNG VĂN QUANG* - NGUYỄN VĂN HÒA**

Nghiên cứu, dạy học (DH) tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức ở các trường đại học, cao đẳng hiện nay là vấn đề quan trọng nhằm góp phần tuyên truyền về tư tưởng, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh. Vận dụng *Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI)* vào nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức trong các trường đại học, cao đẳng ở Việt Nam hiện nay có vị trí, vai trò hết sức quan trọng, vừa góp phần quán triệt, triển khai *Nghị quyết* vào thực tiễn hoạt động trong các trường; vừa nâng cao hiệu quả hoạt động nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức; đồng thời, khắc phục tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống trong cán bộ, đảng viên, sinh viên. Bài viết tập trung luận giải việc vận dụng tinh thần *Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI)* vào nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức trên một số khía cạnh sau:

1. Vận dụng tinh thần *Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI)* góp phần làm sâu sắc hơn tính tất yếu, tầm quan trọng của đạo đức

Nghiên cứu, DH về tính tất yếu, tầm quan trọng của đạo đức theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong các trường đại học, cao đẳng ở nước ta hiện nay về nội dung, chương trình đã có tính chuyên sâu, được chuẩn hóa, hợp pháp hóa. Do đó, để nâng cao chất lượng, hiệu quả của hoạt động trên, bên cạnh việc luận giải các nội dung bằng các luận chứng, luận cứ logic, khoa học, còn cần có tính thực tiễn qua việc vận dụng *Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI)* của Đảng ta.

Trước bối cảnh công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng còn nhiều hạn chế, *Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI)* đã chỉ rõ sự cần thiết của vấn đề giáo dục đạo đức. *Nghị quyết* khẳng định: *"Bên cạnh kết quả đạt được, công tác xây dựng Đảng vẫn còn không ít hạn chế, yếu kém, thậm chí có những yếu kém, hạn chế kéo dài qua nhiều nhiệm kỳ, chậm được khắc phục, làm giảm sút lòng tin của nhân dân đối với Đảng; nếu không được sửa chữa sẽ là thách thức đối với vai trò lãnh đạo của Đảng và sự tồn vong của chế độ..."*(1). Luận giải trên của Đảng là nội dung quan trọng giúp

định hướng cho mỗi chủ thể nghiên cứu, DH tính tất yếu của tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức. Trong quá trình nghiên cứu, DH nội dung này, mỗi cán bộ khoa học, giảng viên cần vận dụng sáng tạo cách luận giải trên của Đảng; đặc biệt phải luận giải thông qua thực trạng suy thoái về tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống ở một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, qua đó làm sinh động, phong phú, tạo chất thực tiễn, tăng sức thuyết phục của bài giảng.

Hiện nay, các thế lực thù địch đang sử dụng mọi âm mưu, thủ đoạn nhằm xuyên tạc, phủ nhận tư tưởng Hồ Chí Minh nói chung, tư tưởng của Người về đạo đức nói riêng. Do đó, trong quá trình nghiên cứu, DH về tính tất yếu đạo đức theo tư tưởng của Người, mỗi chủ thể cần có một hệ thống kiến thức toàn diện nhằm đập tan mọi luận điệu xuyên tạc của kẻ thù. Trong hệ thống kiến thức đó, những chỉ dẫn của Đảng trong *Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI)* có tầm quan trọng đặc biệt. *Nghị quyết* chỉ rõ: *"Các thế lực thù địch không từ bỏ âm mưu và hoạt động "diễn biến hòa bình", thúc đẩy "tự diễn biến", "tự chuyển hóa", tăng cường hoạt động chống phá, chia rẽ nội bộ Đảng và phá hoại mối quan hệ gắn bó giữa Đảng với nhân dân, làm suy yếu vai trò lãnh đạo của Đảng"*(2).

2. Vận dụng tinh thần *Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI)* vào nghiên cứu, DH toàn bộ các nội dung thuộc về chuẩn mực đạo đức con người Việt Nam mới

Trong nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức, nội dung các chuẩn mực đạo đức là vấn đề xuyên suốt, bao trùm. Đó là chuẩn mực: *trung với nước; hiếu với dân; yêu thương con người*, là phẩm chất *cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư; có tinh thần quốc tế trong sáng...* Tư tưởng đó của Người được xây dựng, kế thừa từ các giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc và tinh hoa văn hóa nhân loại, cùng với đó là quan niệm về đạo đức của chủ nghĩa

* Ban Tuyên giáo tỉnh ủy Bà Rịa - Vũng Tàu

** Khoa Tư tưởng Hồ Chí Minh, Học viện Chính trị - Bộ Quốc phòng

Mác-Lênin. Về nội hàm, *Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI)* mang tính chuyên đề về đạo đức, vì vậy toàn bộ nội dung đều chứa đựng các chuẩn mực đạo đức. Chuẩn mực này được thể hiện trong việc xác định cho từng cán bộ, đảng viên từ trung ương đến địa phương về tiêu chí, chuẩn mực, yêu cầu đạo đức làm gương cho xã hội. *Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI)* xác định: “*Ban Chấp hành trung ương, Bộ Chính trị, Ban bí thư, các cấp ủy đảng, cán bộ chủ chốt, nhất là cấp trung ương, người đứng đầu làm trước và phải thật sự gương mẫu để cho các cấp noi theo*” (3). Khi nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức, nhà nghiên cứu, giảng viên cần đi sâu luận giải từng nội dung trong *Nghị quyết*, từ đó vận dụng làm sáng tỏ giá trị thực tiễn các chuẩn mực đạo đức theo tư tưởng Hồ Chí Minh vào giai đoạn cách mạng hiện nay.

3. Vận dụng tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI) vào nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về nguyên tắc xây dựng nền đạo đức mới

Đây là một nội dung quan trọng trong tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức, trong đó nguyên tắc xây dựng đạo đức mới bao gồm: *tu dưỡng, rèn luyện đạo đức suốt đời; nêu gương về đạo đức; xây đi đôi với chống; nâng cao đạo đức cách mạng; quét sạch chủ nghĩa cá nhân...* Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI) cũng đã xác định mục đích và nhóm giải pháp nhằm khắc phục tình trạng suy thoái về tư tưởng, đạo đức, lối sống. Mục đích và nhóm giải pháp đó là những luận chứng quan trọng đối với cán bộ nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về các nguyên tắc xây dựng đạo đức mới.

Nghị quyết đã chỉ ra thực trạng về việc tu dưỡng, rèn luyện của cán bộ, đảng viên ở nước ta hiện nay. Đảng ta đã thẳng thắn thừa nhận: “*Một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, trong đó có những đảng viên giữ vị trí lãnh đạo, quản lý, kể cả một số cán bộ cao cấp, suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống với những biểu hiện khác nhau về sự phai nhạt lý tưởng, sa vào chủ nghĩa cá nhân ích kỷ, cơ hội, thực dụng, chạy theo danh lợi, tiền tài, kèn cựa địa vị, cục bộ, tham nhũng, lãng phí, tùy tiện, vô nguyên tắc...*” (4). Từ thực trạng trên, *Nghị quyết* đã xác định: “*Đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi tình trạng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của một bộ phận không nhỏ cán bộ, đảng viên, trước hết là cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp để nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng, củng cố niềm tin của đảng viên và của nhân dân đối với Đảng*” (5). Việc đề ra mục tiêu trên cho thấy quyết tâm của Đảng ta trong việc đấu tranh chống lại các biểu hiện suy thoái về tư tưởng, đạo đức, lối sống. Mục tiêu đó của Đảng có vai trò to

lớn trong quá trình nghiên cứu, DH các nguyên tắc xây dựng đạo đức mới theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Qua đây, định hướng cho mỗi cán bộ, giảng viên trong quá trình nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức thấy được sự cần thiết phải xây dựng những chuẩn mực đạo đức; đồng thời, đấu tranh chống lại các nhận thức, hành vi đạo đức sai trái. Đây là quá trình lâu dài, khó khăn, phức tạp đòi hỏi sự nỗ lực, cố gắng của mọi lực lượng, nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân...

Cùng với việc xác định mục tiêu, *Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI)* đã đề ra các nhóm giải pháp nhằm phát triển đạo đức, có giá trị to lớn góp phần nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về nguyên tắc xây dựng đạo đức mới. Các nhóm giải pháp đó bao gồm: - *Tự phê bình và phê bình, nêu cao tính tiên phong gương mẫu của cấp trên*; - *Tổ chức cán bộ và sinh hoạt Đảng*; - *Cơ chế chính sách*; - *Công tác giáo dục chính trị tư tưởng*. Quá trình nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức ở các trường đại học, cao đẳng chúng ta cần vận dụng linh hoạt, sáng tạo các quan điểm của Đảng trong Nghị quyết Trung ương về các nhóm giải pháp, đặc biệt là nhóm giải pháp *tự phê bình và phê bình*, nhóm giải pháp *nêu cao tính tiên phong gương mẫu của cấp trên* nhằm làm sáng tỏ nội hàm các nguyên tắc xây dựng đạo đức mới theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

4. Vận dụng tinh thần Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI) vào luận giải tính khách quan, khoa học và củng cố bản lĩnh chính trị

Trong nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức, yếu tố khách quan khoa học, cũng như bản lĩnh vững vàng là một yêu cầu quan trọng không thể thiếu của cán bộ, giảng viên. Trong *Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI)*, Đảng ta cho rằng, trước hiện tượng suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống hiện nay, đòi hỏi quá trình nhận thức và giải quyết vấn đề trên của Đảng ta nói chung và mỗi cán bộ, đảng viên nói riêng phải dựa trên bản lĩnh chính trị vững vàng, đạo đức, lối sống trong sáng lành mạnh: “*Mỗi tổ chức, mỗi cán bộ, đảng viên cần tự giác, trung thực, đánh giá mình cho thật khách quan... Thấy rõ ưu điểm để phát huy, nhận ra khuyết điểm để sửa chữa, coi trọng sự giáo dục, sự giúp đỡ chân thành của đồng chí, đồng nghiệp, học tập lẫn nhau, “trị bệnh cứu người”*” (6). Như vậy, trong quá trình nhận thức và đánh giá tình hình, Đảng ta đã thể hiện tinh thần khách quan, toàn diện, dũng cảm không nể nang, né tránh sự thật. Chỉ dẫn trên của Đảng đặt ra yêu cầu cho mỗi chủ thể trong nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức phải trung thực, dũng cảm, không nể nang, phiến diện, ngại

đấu tranh. Đồng thời, mỗi cán bộ, giảng viên cần tích cực trau dồi, rèn luyện, tu dưỡng về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống trong sáng, lành mạnh, xứng đáng là những chiến sĩ trên mặt trận tuyên truyền về tư tưởng, tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh.

* * *

Vận dụng *Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI) - "Một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng hiện nay"* trong nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức là vấn đề có tầm quan trọng đặc biệt trong các trường đại học, cao đẳng ở nước ta hiện nay. Quá trình đó đòi hỏi mỗi cán bộ, đảng viên, giảng viên, nhà nghiên cứu phải có nhận thức sâu sắc về nội hàm của *Nghị quyết*, từ đó vận dụng linh hoạt, sáng tạo nhằm nâng cao chất lượng nghiên cứu, DH tư tưởng Hồ Chí Minh về đạo đức. □

- (1), (2), (3), (5) Đảng Cộng sản Việt Nam. **Văn kiện Hội nghị lần 4, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI.** NXB *Chính trị quốc gia - Sự thật*, H. 2012.
(4) Ban Tuyên giáo Trung ương. **Tài liệu nghiên cứu**

Đổi mới công tác đào tạo...

(Tiếp theo trang 8)

2) Về công tác BDGV

a) *Chính sách BD*: cần có sự điều chỉnh nhằm tạo điều kiện khuyến khích GV tự học, nâng cao trình độ; với những GV có nhu cầu, nguyện vọng học tập cần động viên, khuyến khích, giúp đỡ họ bằng những biện pháp khác nhau.

b) *Nội dung BD*: cần phân hóa theo nhu cầu của mỗi GV và phải bám sát chuẩn năng lực nghề nghiệp GV. Chuẩn nghề nghiệp là cơ sở cho việc lựa chọn nội dung bồi dưỡng.

c) *Hình thức tổ chức BD*: cần kết hợp "BD tập trung" và "BD tại chỗ", lấy tập thể sư phạm trong trường làm nòng cốt; thảo luận nhóm, tự nghiên cứu giải quyết nhiệm vụ theo yêu cầu BD, dự giờ rút kinh nghiệm chuyên môn,...

d) *Đánh giá hiệu quả BD*: tập trung vào đánh giá năng lực, kết hợp với đánh giá sự tiến bộ nghề nghiệp thông qua đánh giá trực tiếp hành vi tác nghiệp của mỗi GV cũng như tác động của những hành vi đó làm chuyển biến chất lượng học tập và rèn luyện ở HS.

Ngoài ra, các trường sư phạm coi trọng ĐT, BDGV dạy ngoại ngữ, GV tư vấn học đường và hướng nghiệp, GV giáo dục đặc biệt và GV giáo dục thường xuyên. Đặc biệt, cần chú trọng nâng cao đạo đức nghề nghiệp,

Nghị quyết Hội nghị lần thứ 4, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI (dùng cho cán bộ chủ chốt và báo cáo viên). NXB *Chính trị quốc gia - Sự thật*, H. 2012.
(6) Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng. "Phát biểu bế mạc Hội nghị lần thứ 4, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XI". *Tạp chí Cộng sản*, số 831, 1/2012.

SUMMARY

Applying the spirit of the Resolution of the Party Central Committee Session 4 (the 11th National Congress) in terms of "Some urgent issues of current Party building" into research and educating Ho Chi Minh's thoughts in universities, colleges in Vietnam nowadays has a very significant role. In this process, it is essential to apply the spirit of the Resolution in order to deepen the necessity and importance of the education of Ho Chi Minh's thoughts in exploring, investigating all contents of ethical standards, in explaining the principles of building new ethical standards following Ho Chi Minh's thoughts; in explaining the objectiveness, scientific values; meanwhile reinforcing strong will in doing research and teaching Ho Chi Minh's thoughts on ethics. This process requires a lot of efforts of all branches, sectors, forces of universities, colleges, particularly of all teachers and researchers.

tác phong và tư cách của đội ngũ nhà giáo để làm gương cho HS, SV. □

Tài liệu tham khảo

1. **Chiến lược phát triển giáo dục 2011 - 2020.** NXB *Chính trị quốc gia - Sự thật*, H. 2012.
2. **Luật Giáo dục đại học** (số 08/2012/QH13; Quốc hội thông qua ngày 18/06/2012).
3. Thủ tướng Chính phủ. *Chỉ thị về đổi mới quản lý giáo dục, dạy học giai đoạn 2010 - 2012.* 2010.
4. Phạm Quang Huân. "Phương pháp quản lý nhằm nâng cao chất lượng đổi mới phương pháp dạy học ở trường phổ thông hiện nay". *Tạp chí Dạy và Học ngày nay*, số 2/2007.
5. Kỷ yếu hội thảo khoa học "Giải pháp đổi mới căn bản và toàn diện nền giáo dục Việt Nam". TP Thái Nguyên, 2012.
6. Thái Duy Tuyên. **Phương pháp dạy học truyền thống và đổi mới.** NXB *Giáo dục Việt Nam*, H. 2010.

SUMMARY

For a basic and comprehensive reform of Vietnamese education towards standardization, modernization, socialization, democratization and international integration, it is necessary to perform many different solutions, including renewing education management and developing teaching staff and educational managers. Teaching staff plays the most important role and a decisive factor in improving training quality. Therefore, it is particularly essential to intensify educating teacher ethnics as well as improve their qualifications so that they really become model example for their pupils and students.